

Sektionen för infrastruktur och fastigheter
Ida Nelson

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss av promemorian förslag på förordningsändringar som möjliggör ett mer effektivt främjande av icke-publik laddinfrastruktur

SKR:s sammanfattande ställningstaganden

- SKR ställer sig övergripande positiva till Naturvårdsverkets förslag och ser att dessa leder till förenklingar och öppnar upp nya möjligheter, samt stödjer rekommendationen om alternativ 1 som ett huvudförslag.
- SKR understryker behov av enkelhet och tydlighet i tillämpning och efterfrågar samtidigt tydliggöranden av begrepp och definitioner, där ”elfordon” behöver definieras och en ökad tydlighet om undantagsbestämmelser för statsstödsregelverk.
- SKR välkomnar stöd till semi-publik laddning, men gränsdragningar mellan semi-publik och publik laddning behöver förtydligas, där semi-publik laddning bör ges en så bred tolkning som möjligt för att medge en flexibel användning.
- SKR anser att regeringen bör utreda förutsättningarna för att bredda användargrupperna för redan genomförda investeringar, för att undvika låsningar och en ineffektiv utbyggnad av laddinfrastruktur.
- SKR anser att det är positivt med ökade möjligheter för kommunala bolag och ser att det är angeläget att eventuella kvarstående hinder undanröjs.
- SKR anser att förslag om konkurrensutsatt anbudsförfarande behöver förtydligas liksom förhållandet till LOU processen.
- SKR anser att en ansvarig myndighet för samtliga stöd på området, ger ökat tydlighet för stödsökande och bättre förutsättningar att tillvarata möjliga framtida ändringar i EU-lagstiftning

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Utbyggnaden av laddinfrastruktur är en betydelsefull förutsättning för omställningen till en elektrifierad fordonsflotta och en angelägen fråga för kommuner och regioner. Laddinfrastrukturen är fortfarande under utveckling och marknaden mognar. SKR delar Naturvårdsverkets bedömning att det även fortsatt finns behov av ekonomisk stimulans för att få tillstånd en ändamålsenlig utbyggnad av laddinfrastruktur i alla delar av landet.

Övergripande positiv till Naturvårdsverkets förslag och stödjer rekommendationen om alternativ 1 som ett huvudförslag

SKR ställer sig övergripande positiva till de förändringar som Naturvårdsverket föreslår och ser att dessa leder till förenklingar och öppnar upp nya möjligheter, bland annat genom att anpassa förordning 2019:525 till en bredare användargrupp med fler bidragsberättigade samt att inget maxbelopp införs för AC- och DC-laddning med laddningseffekter från 23 kW. SKR delar Naturvårdsverkets bedömning om att alternativ 1 bör vara huvudalternativ för genomförande.

Tydlighet i tillämpning och kommunikation samt tydliggöranden av begrepp och definitioner

För att det inte ska bli en orimlig administrativ börda för stödsökande organisationer krävs en enkelhet och tydlighet i tillämpning och kommunikation om vilka stöd som är aktuella. Definitioner och gränsdragningar behöver vara tydligt definierade, för att undvika onödiga missförstånd.

SKR anser att definition av elfordon behöver förtydligas och harmoniseras med andra lagstiftningar på området, som Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. Det behöver av definitionen framgå vilka elfordon som omfattas, inklusive vad som gäller för begrepp som till exempel lätta och tunga elfordon.

SKR anser att det behöver vara tydligt när ansökan om stöd och undantag provas enligt olika statsstödsregelverk, avseende när GEBR eller de minimis-förordningen gäller. Förslaget behöver kompletteras med undantagsbestämmelser för när respektive statsstödsregelverk ska tillämpas utifrån om sökande exempelvis är en kommun.

Stöd till semi-publik laddning är välkommet, men gränsdragningar mellan semi-publik och publik laddning behöver förtydligas

SKR välkomnar att förslaget tillvaratar möjligheten till ökad flexibilitet i utnyttjandet av laddinfrastrukturinvesteringar genom att bredda användargrupper, med förslag om stöd till så kallad semi-publik laddning. Det är idag svårt för en kommun att konkurrera med transporttunga verksamheter om befintliga stöd för publik laddinfrastruktur, då dessa stöd utvärderas utifrån klimatnytta i förhållande till investeringen och livslängden. Naturvårdsverkets föreslagna ändringar gällande semi-publik laddning medger därmed nya möjligheter för kommuner vilket är positivt.

SKR anser dock att definitionen av semi-publik laddning behöver förtydligas, liksom gränsdragningen mot laddningspunkt för publik användning. Det är angeläget att förtydliga vilken typ av avgränsad grupp av allmänheten som kan nyttja de semi-publika laddningspunkterna för att kunna erhålla stöd. För en effektiv utbyggnad av laddinfrastruktur är det därför önskvärt att denna avgränsning gör så bred och flexibel som möjligt.

Möjligheter att bredda användargrupperna för redan genomförda investeringar med stöd

Det finns idag exempel på kommuner som fått stöd för icke-publik laddinfrastruktur men där behoven av laddning för den tilltänkta verksamheten visat sig vara mindre än förväntat. De erhållna stöden för icke-publik laddning innebär dock att kommunen inte får öppna upp laddplatserna för publik laddning inom en 15-årsperiod. SKR anser att detta är en väldigt lång tidsperiod i ett system under utveckling, där det sker ett succesivt lärande utifrån erfarenheter längs vägen. Möjligheten att få stöd är viktig för utbyggnaden av laddinfrastruktur och en central del i omställningen till en elektrifierad transportsektor, men strukturen hindrar idag ett flexibelt och effektivt nyttjande av investeringar.

SKR uppmanar regeringen att utreda möjligheterna att minska tiden för låsningen om vilka användargrupper som får nyttja laddpunkterna, samt att undersöka om de ändringarna som gjorts i EU lagstiftningen kan ge nya förutsättningar för ändringar i användargrupper för redan genomförda investeringar.

Positivt med ökade möjligheter för kommunala bolag och angeläget att eventuella kvarstående hinder undanröjs

SKR är positiv till förslaget utvidgning av stödberättigande och förslag om att klimatnytta i det enskilda fallet inte längre är avgörande. Det ger ökade möjligheter för kommunala bolag att söka stöd för etablering av laddinfrastruktur vilket SKR ser som positivt.

Det kan dock finnas en fortsatt risk att större kommunala bolag kan få svårigheter att ta del av stöden, på grund av koncernperspektivet i statsstödsreglerna som innebär att bolagen inte får något stöd i de fall kommunen redan använt upp sin kvot. SKR ser det som angeläget att dessa förutsättningar klargörs och eventuella kvarstående hinder undanröjs, så att exempelvis kommunala bostadsbolag ges bättre möjligheter att tillskapa möjligheter för laddning till boende.

Förslag om konkurrensutsatt anbudsförfarande behöver förtydligas i förhållandet till andra processer, såsom LOU

SKR välkomnar Naturvårdsverkets ambition i att utnyttja de möjligheter GEBR ger till högre stödnivåer där det går att motivera, genom förslaget om konkurrensutsatt ansökningsförfarande. Vi ser dock att det behövs förtydliganden gällande hur förfarandet för den konkurrensutsatta stödgivningen ska fungera med andra processer, så som upphandling enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Exempelvis behöver det tydliggöras vad som gäller om beslut i någon av dessa processer överklagas. För att förslaget ska vara tillämpbart

för organisationer behöver tidsramar och förfaranden för dessa olika processer harmonisera. SKR ser en risk att det blir svåra och krångliga förfaranden med risk för ytterligare långdragna processer vid överklaganden. Dessa oklarheter och risker ger ogynnsamma förutsättningar för kommuner och regioner vid ett konkurrensutsatt anbudsförfarande.

En ansvarig myndighet ger förutsättningar för ökad flexibilitet och tydlighet samt bättre förutsättningar att tillvarata möjliga framtida ändringar i EU-lagstiftning

SKR delar Naturvårdsverkets bedömning om att det finns behov av att se över stödformer för laddinfrastruktur och dess reglering. Trots de förenklingar som Naturvårdsverkets föreslår så renderar förutsättningarna i EUs statsstödsregler i komplexa stödssystem med låsningar gällande användargrupper för laddinfrastrukturen. Det riskerar leda till en ineffektiv utbyggnad och utnyttjande av investeringar. För den stödsökande innebär det ytterligare komplexitet när stöd inom samma område är uppdelade på olika myndigheter, där olika stöd också delvis avser olika användargrupper men även överlappar varandra. SKR ser dessutom att strukturen ger ogynnsamma förutsättningar för att snabbt kunna tillvarata möjliga kommande förändringar i berörda regelverk. Exempelvis nya möjligheter i gruppundantagsförordningen eller andra ändringar i lagstiftningen som kan komma framgent.

SKR välkomnar därför det uppdrag som regeringen tilldelat Energimyndigheten om effektivare stöd för laddinfrastruktur (KN2024/01680). SKR anser att det är önskvärt att en myndighet får ett samlat uppdrag att ansvara för samtliga stödformer som går till utbyggnad av laddinfrastruktur och menar att Energimyndigheten bör tilldelas ansvaret, inom ramen för uppdraget att samordna utbyggnaden av laddinfrastrukturen i Sverige.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg
VD

Patrik Jakobsson
Avdelningschef